

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 peti v Din 2, do 100 v Din 2.50, od 100 do 300 v Din 3, večji inzerati peti vrsto in 4.— Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; Podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Povratek Nj. Vis. kneza Pavla in kneginje Olge:

Veličasten sprejem na meji in v Beogradu

Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta se včeraj vrnila z uradnega obiska v Italiji — Na Rakeku in v Ljubljani so ju prisrčno sprejeli, v Beogradu pa ju je pričakal na kolodvoru Nj. Vel. kralj Peter II. s kraljevima namestnikoma in člani vlade

Rakek, 15. maja. d. Ob 10.45 je na Rakek privozil dvorni vlak, s katerim sta se Nj. Vel. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga vračala s spremstvom iz Italije. Na postaji je visoka potnika pozdravil ban dr. Natlačen, k sprejemu se je zbrala množica občinstva, posebno številno pa je bila zastopana šolska mladina. Nj. Vis. knez namestnik se je pomudil v prijaznem razgovoru z zbranimi predstavniki, dokler ni po nekaj minutah vlak med živahnim pozdravljanjem občinstva odpeljal dalje proti Ljubljani.

Sprejem v Ljubljani

Ljubljana, 15. maja. d. Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi so v Ljubljani priredili slovesen sprejem. S kolodvorskega poslopja je popoldne zahvala državna trobojnica, peron pa je bil ves v cvetju in zelenju. Na peronu so se zbrali predstavniki oblasti in korporacij, številno članstvo raznih društev, med njimi žene in dekleta v narodnih nošah ter

močne skupine mladine, ki so prihajale z državnimi trobojnicami na čelu. Pri svečanem sprejemu sta sodelovali železničarska in poštarska godba.

Točno ob 12. je dvorni vlak med ovacijami zbranega občinstva privozil na postajo. Godba je zaigrala državno himno, ki so jo vsi prisotni poslušali odkritih glav. Nj. Vis. knez in kneginja sta med neprestanim pozdravljanjem izstopila iz svojega vagona ter se pozdravila s predstavniki oblasti in zastopnicami ljubljanskega ženstva. Prav tako so izstopili tudi zunanji minister dr. Cincar Marković in ostali člani spremstva, med njimi minister dvora Milan Antič, prvi adjutant Nj. Vel. kralja divizijski general Nikola Hristić, poveljnik vojne mornarice viceadmiral Marjan Polić in drugi.

Zastopnice ženstva so knezu in kneginji poklonile dva velika, krasna šopka rož. Knez in kneginja sta nato še nekaj minut ostala v prijaznem razgovoru s predstavniki Ljubljane, ves čas oblegana od množice fotoreporterjev. Medtem so železničarji razklopili dvorni vlak in ga preure-

dili v dvoje garnitur. Knez in kneginja sta se umaknila v svoj salon in med ponovnimi ovacijami ju je njun vlak ob 12.18 odpeljal.

Svečan sprejem v Beogradu

BEograd, 17. maja. sd. Popoldne ob 9.30 sta se vrnila v Beograd Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga. Na topičerski postaji so jima priredili nad vse slovesen sprejem. Pred dvorsko čakalnico je bila postavljena častna četa kraljeve garde s zastavo in godbo. Pred prihodom vlaka so se zbrali pred dvorsko čakalnico vsi člani vlade s predsednikom Dragišo Cvetkovićem, predsednikom senata dr. Korosec, predsednik skupščine Simonič, minister dvora Milan Antič, maršal dvora Čolak Antič, prvi adjutant Nj. Vel. kralja general Hristić, načelnik generalnega štaba general Simović, poveljnik mesta Beograda general Kosić ter člani civilne in vojaške hiše Nj. Vel. kralja. Neposredno pred prihodom vlaka sta se

pripeljala na postajo tudi kraljevska namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, za njima pa Nj. Vel. kralj Peter II. Dvorni vlak je pripeljal na kolodvor ob 9.30. Godba kraljeve garde je zaigrala državno himno. Knez Pavle in kneginja Olga sta stopila iz vlaka zelo dobro razpoložena. K njima je takoj stopil Nj. Vel. kralj Peter II. ter se z obema poljubil. Zatem sta kralj Peter II. in knez namestnik Pavle obšla častno četo, nakar sta se pozdravila z vsemi dostojanstveniki, ki so bili zbrani na železniški postaji ter se obnem z njimi podala v dvorsko čakalnico, kjer se je knez namestnik Pavle dalj časa razgovarjal.

Po razgovoru v dvorni čakalnici so se vsedli v prvi avtomobil Nj. Vel. kralj Peter II. knez Pavle in kneginja Olga ter se ob navdušenih pozdravih vseh navzočih odpeljali v Beli dvor na Dedinju.

Pri sprejemu kneza namestnika Pavla in kneginje Olge je bil navzoč tudi italijanski poslanec kna našem dvoru Mario Indelli z vsem osebjem poslanstva ter številni domači in tuji časnikarji.

Zasedanje gosp. sveta Balkanske zveze v Bukarešti

Beograd, 16. maja. AA. Snoči je odpotovala v Bukarešto naša delegacija za šesto zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze. Zasedanje se bo začelo 17. maja. Delegaciji predseduje Milovan Prodanović, svetnik zunanjega ministrstva, člani pa so pomočnik glavnega ravnatelja državnih železnic Josip Cugmus, višji svetnik ministrstva za pošto Pavle Babić, šef odseka za tujski promet v trgovinskem ministrstvu Jaka Grgešević, svetnik trgovinskega ministrstva Boško Djordjević, višji svetnik prometnega ministrstva Franjo Podbregar, izvedenec zunanjega ministrstva za pomorska vprašanja Slavko Sirošević, pomočnik upravnika zavoda za pospeševanje zunanje trgovine Miloje Andrić, svetnik trgovinskega ministrstva dr. Boško Masić, vseučiliški docent dr. Vladislav Brajković, in tajnik delegacije pisar zunanjega ministrstva Kosta Cukić.

Direktor „Hrvatske straže“ odstopil

Zagreb, 16. maja. e. V današnji številki objavlja „Hrvatska straža“, ki velja za glasilo hrvatskih klerikalcev, na čelu lista pismo kanonika in profesorja Janka Simraka, v katerem izjavlja, da zaradi prezahtevnosti odloga dolžnosti direktorja „Hrvatske straže“. Zatrjuje se, da bo po sporazumu med visoko duhovščino na Hrvaškem najbrž prišlo do ustanovitve novega katoliškega dnevnika. Do teh sprememb bo prišlo zaradi tega, ker večina duhovščine odklanja pisanje „Hrvatske straže“.

Kanada pričakuje visoke goste

Ottawa, 16. maja. e. Predsednik kanadske vlade je izjavil v parlamentu, da se bosta angleški kralj in kraljica izkrcala v Quebecu zaradi nastale zamude še le v sredino 17. t. m. ob 10.30 krajevnega časa. V programu bivanja kraljevske dvojice ni nobene bistvene spremembe razen te, da se bosta kralj in kraljica mudila v Kanadi samo tri in ne štiri dni, kakor je bilo prvotno določeno. Za sprejem visokih gostov je že vse pripravljeno.

»Empress of Australia«, 16. maja. AA. Reuterjev poseben dopisnik poroča, da je vreme izredno lepo, pogled na morje, ki se kopa v soncu, je izredno veličasten. Danes popoldne se »Empress of Australia« nahaja 450 milj oddaljena od Quebeca. Ladja bo zaplula v severni kanal reke Sv. Lovrenca mimo Orleanskega otoka v sredino ob 4. zjutraj. Dva kanadska rušila sta pripeljala »Empress of Australia« naproti. Nad parnikom krožijo od časa do časa kanadska letala.

Lindbergh postane minister novega ameriškega ministrstva za letalstvo

Newyork, 16. maja. AA. Listi poročajo, da namerava ameriška vlada osnovati neodvisno ministrstvo za letalstvo, na čelu letalstva bo stal polkovnik Lindbergh. Do zdaj je letalstvo bilo podrejeno deloma vojnemu, deloma mornariškemu ministrstvu.

Poplave v Nemčiji

Stuttgart, 16. maja. g. Zadnje dni so bili na Württembergem hudi nalivi, ki so imeli za posledico silen porast voda. Celo najmanjši potoki so prestopili bregove. Nastale so velike poplave, tako da je zelo oviran tudi promet. Dosedaj beležijo tudi dve smrtni žrtvi. V prizadete kraje so poslali na pomoč vojaštvo.

Angleško-bolgarska pogajanja

Sofija, 15. maja. e. Eden članov angleške trgovinske misije, ki se je mudila te dni v Bukarešti, je prišel v Sofijo, kjer se je razgovarjal s finančnim, gospodarskim in kmetijskim ministrom ter s predstavniki bank in trgovine. Sodi, da so razgovori v zvezi z novimi trgovinskimi krediti, ki bi jih dala na razpolago Anglija Bolgariji pod gotovimi pogoji.

Angleški protest v Tokiju

Tokio, 16. maja. br. Angleški poslanik v Tokiu Craigie je v zunanjem ministrstvu protestiral zaradi številnih incidentov, ki so se pripetili v Kulangu, mednarodni koncesiji Amoja, ki so jo zasedle japonske čete. Japonci so tedaj aretirali več Angležev in drugih tujcev ter izvršili v njihovih stanovanjih preiskave.

Borzna poročila.

Curih 16. maja. Beograd 10, Pariz 11.79, London 20.84, New York 445.125, Bruselj 75.75, Milan 23.42, Amsterdam 239.87, Berlin 178.62, Praga 15.25, Varšava 83.75, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

Inzerirajte v „Sl. Narodu“!

Francija bo posredovala v pogajanjih med Anglijo in Sovjetsko Rusijo

Včeraj je bil v Londonu izročen odgovor ruske vlade — Moskva zahteva vojaško zvezo

Pariz, 16. maja. AA. V zvezi s pogajanjimi med Anglijo in Rusijo je francoski zunanji minister Bonnet sprejel snoči sovjetskega veleposlanika Suriča. Kakor poroča »Journal«, je Surič sporočil Bonnetu ob tej priliki odgovor Rusije angleški vladi o sodelovanju Sovjetske Rusije pri organizaciji varnosti v Evropi. Moskva je stavila gotove pripombe k londonskim predlogom. Moskva zahteva posebno točno določitev obsega sodelovanja Rusije pri podpori državam, kateri sta Anglija in Francija dali garancije. Sovjetska Rusija vztraja pri svojem prvotnem predlogu, da morajo vse tri velesile, Francija, Anglija in Rusija neposredno sodelovati na osnovi popolne enakosti in vzajemnosti. Razen tega zahteva Rusija, da prevzamejo zapadne demokracije v baltičskih državah garancije, kakor so jih prevzele za Poljsko. Kar se ti-

če Francije, pravi »Journal«, bo ona napravila vse, kar zahteva splošna varnost. »Jour« prinaša dopis iz Londona, v katerem naglašajo, da so podani vsi pogoji, da najdejo novi predlogi Moskve v Londonu ugodnejši sprejem kakor bi to bilo pred nekoliko tedni, in to iz sledečih razlogov: 1. ker je bil v tem času sklenjen angleško-turški sporazum, 2. ker so se po pravili odnosali med Rusijo in Rumunijo po potovanju Potemkina v Bukarešto, in 3. ker je prišlo do zblizanja med Moskvjo in Varšavo.

»Figaro« prinaša dopis iz Londona, v katerem pravi, da bosta Anglija in Rusija zahtevali v primeru, da ne bi mogli poravnati vseh nesporazumov, posredovanje francoske vlade. Govori se, da je francoska vlada že izdelala kompromisen predlog med stališči Londona in Moskve.

Hitlerjev predlog besedila italijansko-nemškega pakta

Italija in Nemčija bosta po tem predlogu nerazdružljivo povezani za mir in vojno

Berlin, 16. maja. r. Po zanesljivih informacijah je podpis italijansko-nemške vojaške zveze predviden za drugo soboto. V službenih krogih potrjujejo te informacije, izjavljajo pa, da točen dan podpisa še ni določen.

Nemška vlada je včeraj preko svojega poslanika v Rimu sporočila italijanski vladi svoj načrt besedila nameravanega pakta. Glede vojaškega dela tega pakta je sporazum že dosežen, pogajanja pa se vodijo še glede političnega dela, ki se nanaša na razdelitev interesnih področij v Evropi.

Vojaški del pakta bo vseboval v glavnem naslednje določbe:

1. V primeru oboroženega spopada v Evropi bosta Italija in Nemčija takoj sto-

pili v zvezo po svojih vojaških delegatih. Ti delegati bodo v naprej določeni in bodo njihova imena zabeležena v tajnem protokolu, ki bo priključen kot dodatek k paktu. Po potrebi se bo lahko ta protokol popravljala.

2. Italija in Nemčija bosta potrdili, da so njuni interesi nedeljivi in neomajno medsebojno povezani. Ne glede na to, ali bo v eventualno vojno zapleten samo eden ali oba partnerja, bosta Rim in Berlin postopala popolnoma enotno in to v popolnem obsegu ter posega v razvoj dogodkov z vsemi oboroženimi silami Italije in Nemčije.

3. Oba podpisnika se obvezujeta, da vse dotlej, dokler traja vojna, nobeden izmed njih ne bo sklenil kakega separatnega

miru ali neodvisno sklenil mir ali vodil pogajanja.

Ta klavzula je glavna točka Hitlerjevega programa. Politični del pakta bo v glavnem sankcioniral obstoječe zavezništvo med Rimom in Berlinom. Dodani bosta samo naslednji dve novi točki:

1. Oba podpisnika se obvezujeta, da bosta spoštovala obojestranske obvezujoče zavezniške pogodbe in prijateljstva.

2. Oba podpisnika se obvezujeta, da ne bosta pričela nikakih novih pogajanj za sklenitev novih pogodb, ne da bi se poprej o tem medsebojno posvetovala.

Hitler je predlagal, naj se tak pakt sklene za dobo 10 let, po preteku tega roka pa bi se pakt nanovo prilagodil tedanjemu položaju na podlagi dotedanjih praktičnih izkušenj.

Poljska hladnokrvno motri položaj Resno opozorilo gdanskemu senatu ni ostalo brez vpliva na dogodke

Varšava, 16. maja. r. Z uradne poljske strani izjavljajo, da bi imel vsak poskus, ki bi stremel za tem, da se spremeni sedanje stanje stvari v Gdansk, za posledico neposredno akcijo poljske oborožene sile, ki je v popolni vojni pripravljenosti.

V oficioznih krogih naglašajo, da je bila poljska vlada prisiljena podati to izjavo, ker so v zadnjih 48 urah prihajale vesti, da se narodno socialistično vodstvo v Gdansk nadeja, da bo Poljska zavzela pomirljivo stališče, tudi če bi se v Gdansk izvedel plebiscit ali pa izvršil prevrat. Prepoved nedeljskih svečanosti v spomin Pilsudskega s strani gdanskega senata je izzvala novo ogorčenje. V zunanjem ministrstvu izjavljajo, da se Poljska ne bo zadovoljila s to prepovedjo, marveč bo zahtevala točnih pojasnil, ker je s to prepovedjo prizadeta poljska čast.

V varšavskih političnih krogih naglašajo, da poljska vlada popolnoma hladnokrvno gleda na položaj v Gdansk. Politična gotovih dejstev se je preživela in zato tudi v Gdansk ni treba več pričakovati kakega »izvršenega dejstva«, ker bi to pomenilo vojno. Vse, kar se sedaj dogaja v Gdansk, ima enako, kakor vesti o morebitnem plebiscitu, samo propagand-

ni značaj. Gre zgolj za to, da bi se porušilo poljsko-angleško-francosko sodelovanje za primer, da nastanejo zaradi Gdanske resni zapletljivi Varšavski politični krogi napovedujejo, da bo poljska vlada poslala gdanskemu senatu posebno noto, če ne bodo prenehali napadi na poljsko manjšino v Gdansk.

Varšava, 16. maja. br. »Poljski Večor« se bavi z vestmi o plebiscitu v Gdansk in piše, da je tak plebiscit docela nepotreben. Nihče ne osporava nemškega značaja tega mesta. V ostalem pa so plebisciti zadnje dobe še v živem spominu. Poljska ne zahteva nič drugega, kakor da se spoštujejo njene pogodbene zavezništvene pravice.

Varšava, 16. maja. e. Snoči je bila prirejena manifestacija Hitlerjevih napadalnih oddelkov v Gdansk. Prireditev je bila izvedena v mnogo manjšem obsegu, kakor so prvotno nameravali. Nikjer ni prišlo do resnejših incidentov. Stab Hitlerjeve stranke v Gdansk je na svoji zadnji seji sklenil, da se bo za sedaj vršila samo skromna prireditev, ki ne bo imela nobenega izzivalnega značaja.

Inzerirajte v „Sl. Narodu“!

Patriotizem francoskega naroda:

V 6 urah vpisanih 6 milijard mirovnega posojila

Prodoren uspeh francoske vlade, ki dokumentira ne samo solidno obnovo državnih financ, marveč tudi nacionalno slogo francoskega naroda

PARIZ, 16. maja. br. Zaradi naglega oboroževanja in obsežnih priprav za obrambo francoskega imperija so se silno povišali tudi državni izdatki. Čeprav razpolaga vlada z velikimi finančnimi rezervami, se je odločila za razpis novega notranjega posojila, da bi na ta način pred vsem svetom posvedočila popolnoma izvršeno sanacijo državnih financ, ob enem pa dala francoskemu narodu priliko, da javno manifestira svojo neomajno odločnost v obrambi svobode in miru.

Včeraj zjutraj je bil brez prejšnje napovedi objavljen razpis novega notranjega posojila v višini šest milijard fran-

kov. Vlada je nazvala to za »mirovno posojilo«, ker smatra, da je močno oborožena in vsestransko pripravljena Francija največje jamstvo za ohranitev miru v Evropi. Rok vpisovanja ni bil omejen, le višina posojila je bila maksimirana na šest milijard, ker ni nihče računal s tem, da bi se mogel tako ogromen znesek zbrati v par dneh.

Ze popoldne ob 15. pa so objavili listi v posebnih izdajah, da je mirovno posojilo že v celoti vpisano, čeprav je poteklo od razpisa komaj šest ur. Vpis daleč presega določeno vsoto 6 milijard, že vedno pa se javljajo novi interesi. Kot posebno značilno naglašajo listi, da je to res pravo narodno posojilo, ker so ga vpisali ne samo velekapitalisti, nego

tudi mali ljudje, obrtniki, uradniki in tudi delavci. Francoski narod je tako najbolj zgovorno dokazal svoj globoki patriotizem, svojo vero v moč in bodočnost Francije in svojo privrženost mirovni politiki. Vsa javnost je izreden uspeh tega posojila pozdravila z največjim zadoščenjem.

LONDON, 16. maja. br. Angleški finančni in politični krogi so postali nadvse pozorni sprico prodornega uspeha francoske vlade z razpisom mirovnega posojila, ki je bilo vpisano v rekordnem času. Ni dvoma, da bi pred 8 meseci tak uspeh ne bil mogoč. Zato tudi sedaj ni nihče računal s tem, da se je mogel

položaj francoskih financ v tako pičlem času tako radikalno spremeniti. Francija je s tem dokazala, naglašajo v Londonu, da je vredna svojega imena, ki ga kot velesila uživa po vsem svetu. Francozi so dokazali svoj neomajni patriotizem, svoje zaupanje v Daladierovo vlado in v bodočnost Francije tudi v času, ko ubirajo ljudje z zgolj kapitalistično miselnostjo druga pota. Francija je dokazala, da ne bodo izpolnili svoje narodne dolžnosti le njeni ljudje, nego tudi njen denar. Stabilizacija francoskega franka pa bo, tako naglašajo v Londonu prispevala tudi k stabilizaciji miru na evropskem kontinentu.

Ganghoferjeva

novela

Prekrasen film, ki nam v krasnih posnetkih in izborni igri vseh sodelujočih odkriva vso čarobno bogastvo lepote Ganghoferjevega sveta

Drama srčnih borb malih ljudi v bajnem kraljestvu veličastnih planin!

TA FILM, KI JE IZDELAN PO ISTOIMENSKI L. GANGHOFFERJEVI NOVELI, BO LJUBLJANČANOM NEDVOMNO UGAJAL!

Danes premiera!

Ob 16., 18. in 21. uri.

MAJSKA NEVHITA

Hansi Knoteck in Viktor Staal

KINO UNION — Telefon 22-21

NE ZAMUDITE OGLEDA!

KINO SLOGA, tel. 27-30
danes ob 16., 18. in 21. uri
IL DEL.

DŽIM IZ DŽUNGLE

Ekstremna pustolovna drama iz divjih predelov Afrike

Samo še danes najkrajše ELISABETH BERGNER film

UKRADENO ŽIVLJENJE

po nagradnem romanu K. J. Beneša. Rež. dr. Paul Czinner

DNEVNE VESTI

— Slovenški koncert v Zagrebu. V soboto 20. t. m. ob 20. bo v veliki dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske v počastitev 70 letnice monsignora Janka Barleta. Muzikolog Janko Barle si je stekel ogromnih zaslug za razvoj glasbe, predvsem cerkvene med hrvatskim narodom. Že 50 let deluje v tem pravcu in njegovo plodno delo je splošno priznano.

Zopet velefilm

no. Ker je monsignor Barle naš rojak, je počastitev njegovega dela za naše strani tudi naša narodna dolžnost. Zato bo pevski zbor Glasbene Matice ta večer izvajal s solistoma Ljudmilo Polajnarijevo in ravnateljem Betetom najlepša dela iz naše domače literature. Koncert se bo vršil pod vodstvom ravnatelja Mirka Polića. Natančni spored bomo objavili jutri. Rojake v Zagrebu in v okolici pa opozarjamo, da so vstopnice na razpologo v poslovnici Hr. vatskega glasbenega zavoda in v trgovini Rosskamp v Oktogonu. Sporočiti moramo, da vlada za ta koncert v Zagrebu splošno in veliko zanimanje.

— V tujini živi 2,5 milijona naših ljudi. »Jugoslovanski glasnik«, ki izhaja v Chicagu, objavlja številke o naših izseljencih in pripadnikih naše narodnosti, živčih on kraj meje. Zunanji mejni naša država živi skupno 2,5 milijona ljudi naše krvi, in sicer: v Italiji 650.000, Nemčiji 170.000, Grčiji 250.000, na Madžarskem 165.000, v Avstriji 60.000, na Češkem 3.100, v Rusiji 2.700, v Ameriki, Afriki in Aziji pa skupno 1.113.000.

ker Madžari zdaj ne uvažajo toliko lesa iz bivše Avstrije, ker ga potrebuje sama Nemčija, pa tudi uvoz iz Rumunije je zastal. Ker je tudi plačilni promet zadovoljivo urejen, so naši izvozniki pokazali precejšnje zanimanje za izvoz lesa na Madžarsko. Izvoz se je zdaj že tako povečal, da je Jugoslavija kot dobaviteljica lesa Madžarski na drugem mestu.

— Novi slovenski grobovi v Ameriki. V Duruthu je zadel srčna kap čevljarja Lovzeta Vesela. Pokojni je bil star 57 let, doma iz Loškega potoka. V Elyju je umrl Franc Seršen, ki je bil nedavno operiran na želodcu. V Hibbingu je umrla Ivanka

4 hčere prof. Lempa

Adamič, stara 59 let. V Milwaukee je umrl Marko Šterk, star 70 let, doma iz Starega trga v Beli Krajini.

— Iz prometa vzete dopisnice. Poštno ministrstvo je odredilo, da se vzamejo s 30. junijem iz prometa dopisnice državne izdaje brez slik in s slikami prejšnjih izdaj in sicer: 1. dopisnice državne izdaje s slikami v vrednosti 0,75 din za notranji promet, ki je bila njih izdelava odobrena z odlokom št. 30. junija 1933. št. 44.147-33 2. dopisnice za notranji in mednarodni promet po 0,75 in 1,75 din v črni okviru z vtisnjeno znamko z likom blagopokojnega kralja Aleksandra I., katerih izdelava je bila odobrena z odlokom št. 30. oktobra 1934. št. 72.516-3. dopisnice za notranji promet po 0,75 din z vtisnjeno znamko z likom Nj. Vel. kralja Petra II., katerih izdelava je bila odobrena z odlokom št. 9. avgusta 1935. št. 57.477-35. 4. do-

neka jestvin, nato pa odšel v Srednjo vas pri Begunjah, kjer je vložil še v hišo postojnika Ignaca Jerala. Tam je odnesel okrog 300 din in pobegnil, pustivši Smole, ju ukradene jestvine na omari v sobi.

— Tatvina pri Sv. Trojici. Te dni je bilo vloženo v stanovanje učiteljice Lavriceve pri Sv. Trojici. Vlomilec je odnesel okrog 900 din, aktove, nekaj toaletnih potrebščin in nekaj obleke.

— Graditev slosov v pasivnih krajih. Družba za silose, d. d., je sklenila zgraditi 10 slosov v pasivnih krajih, in sicer v Nikčici, Mostarju, Podgorici, Priboju na Ljmu, Prijedoru, Beranici, Raški, Čapljini, Gorazdju in Gospiću. Med temi kraji zamašimo ime pasivnih krajev v Sloveniji. Ta dela bodo kmalu razpisana in družba namerava investirati 27,3 milijona din zanj.

— Dve tatvini koles v Medvedah. Oni dan je odšel nekdo 800 din vredno črno pleškano kolo znamke »Stadion« Francetu Koktalju v Medvedah. Tam je bilo ukradeno kolo znamke »Weitra« vredno 700 din tu di Francu Pestotniku iz St. Vida.

— Pokolji zaradi dekleta. V hrvatski vasi Veseli blizu Varaždina sta se spoprijela fanta Josip Gregurek in Franjo Kocijan zaradi dekleta. Oba sta bila namreč zaljubljena v eno dekle in v soboto zvečer sta oba istočasno prišla k nji. Kmalu sta odšla in zunaj sta si skočila v las. Gregurek je zasil svojemu tekmuču nož v trebuh, da je kmalu izdihnil.

— Obesili so je, ker ga niso hoteli ubogati. Pleskar Aleksa Popović iz vasi Vognja blizu Sremske Mitrovice si je v nedeljo

Rež. Mih. Kertez

ljo na čuden način končal življenje. Pred dvema letoma se je oženil in na vsak način je hotel postati gospodar v rojstni hiši. Ker mu pa niso hoteli izpolniti te želje, je izjavil, da si bo končal življenje. V nedeljo si je sede zadržal zanjko okrog vratu, potem je pa legel. Domači so ga našli že mrtvega.

— Ljubosumen mož zabodel ženo. V koloniji kraj Zemuna se je odigrala večerj dopolne krvava tragedija. Kuhar Peter Tomić je zabodel v srce svojo ženo Janjo, s katero je živel ločeno že dve leti. Mož je bil na svojo ženo zelo ljubosumen, čeprav je sedem let mlajši od nje. V zakon mu je privedla iz prvega zakona dva sina. Takoj v začetku se je pokazalo, da zakon ne bo srečen. Žena je bila zelo razuzdana. Pred dvema letoma jo je zapodil od hiše. Z njo je imel hčerko, ki jo je obdržal. Deklece je te dni obelole za malarijo in hotelo je videti svojo mater. Mož je to dovolil. Mati pa je vzela hčerko s seboj in večerj je odšel oče po njo. Pri svoji ženi je pa našel ljub,

čka. V navalu ljubosumnosti je potegnil nož in zabodel ženo naravnost v srce.

— Ustrelila se je. V soboto zvečer se je ustrelila v Varaždinu 21-letna Jelena Kralj. S samokresom svojega moža se je ustrelila v srce. Kaj jo je pognalo v smrt ni znano.

Iz Ljubljane

— Ena ura z dr. Ivanom Lahom je naslov spominske prireditve, ki so jo za obletnico smrti svojega bivšega profesorja in slovenskega pisatelja za sredo, 17. t. m. ob 17. uri pripravile učenske Mestne ženske realne gimnazije v zavodovi telovadnici. Stari učenci, čestitci dr. Lah in prijatelji zavoda iskreno vabljeno!

—lj Spominsko listino so odkrili v temeljnem kamnu stare Matičeve hiše. V kleti nove hiše Bate zdaj delavci planirajo tla. Danes je gubil pri delavcu pozornost 65x65 cm velik ter 25 cm debel kvader iz podpeškega kamna, ki je spravljen v kleti med drugim temeljnimi kamnjenjem stare Matičeve hiše. Ta kamen je bil viden v temelji ob Rojstni hiši. Kvader ima sredi izdobljeno duplino, globoko 20 cm in pravokotne oblike 15x16 cm veliko. Vdobjira je bila spretno zazidana z navadno in strošno opeko, kar je delavec opažal šele danes. Ko je pretolkel opeko, je našel v vdolbini zarjavelo, že skoraj povsem razpadlo puščico, tuljavo, iz pocinkane pločevine. V nji in poleg nje so bili kosi preperlele spominske listine, ki je bila vložena v temeljni kamen. Posamezni kosi listine dopolne se niso bili toliko sestavljeni, da bi bilo mogoče prečitati celotno vsebino listine, vendar je pa očitno, za kaj gre. Začetek vsebine se glasi: Am 21. April des Jahres ein Tausend acht Hundert dreisig (?), setzte Andreas Ma-

Premiera jutri

litsch... V listini je navedeno, kdo je zidal hišo. Dobro čitljivo je tudi še ime polirja Dobravca. — O najdbi je bil obveščen tudi muzej.

—lj Ganghoferjeva novela »Majska nevhita« v kinu Union. Od danes naprej predvaja kino Union lep film »Majska nevhita«, čegar vsebina je vzeta iz istoimenske L. Ganghoferjeve novele. Film nam s svojo vsebino, s sijajnimi potrajnimi slikami in z odlično igro vseh sodelujočih umetnikov odkriva vso lepoto Ganghoferjevega sveta, ki ga je čitajoca publika s tolikim veseljem čepala iz mnogostevnih Ganghoferjevih povesti in knjig. »Majska nevhita« nas postavlja v čudovito lepoto alpske narave, v svet visokih gor, v tiho in skromno kmečko vasico, ležečo ob vznožju mogotnih snežnikov. V tej mali vasi, kjer prebivajo si-

ser dobri, mirni ljudje, povzroči prihod mladega človeka napeto borbo besnih strasti v srcih treh ljudi, borbo težkih konfliktov, borbo med dobrim in zlom. Zmagala je dobra plat človeka in film se konča v splošno zadovoljstvo gledalcev, ki mlademu in simpatičnemu paru, ki ga v filmu predstavljata Hansi Knoteck in Viktor Staal, od vsega srca privoščijo težko pridobeno srečo. Hansi Knoteck, ki je kljub občinstvu v dobrem spominu iz svojih prejšnjih lepih filmov, n. pr. »Družica Rožmarin«, si je s tem filmom pridobila nove ljubitelje in simpatije kino-publike. Film »Majske nevhite« prav toplo priporočamo občinstvu, zlasti ljubiteljem alpskih filmov. (—).

—lj Za umetnostno 20-letnico vplivnega delovanja prvaka slovenske umetnosti Franceta Kralja, bo jutri ob sedmih zvečer otvorjena razstava 100 novih slik in plastik, ki jih je umetnik ustvaril doma in v tujini. Razstava bo pri nas motivno in vrste prva ter obeta res splošno zanimanje. Obiskovalcem je pa umetnik za to priliko tudi poklonil tri svoje slike iz razstave, ki bodo zrebrane. Vstopnice shranite, obisk toplo priporočamo.

—lj Okraden v vlaku. Občinski tajnik Josip Rogel iz Sv. Pavla pri Prebodu je prijavil, da mu je nekdo odnesel iz vlaka na vožnji od Celja do Ljubljane rjavo aktovko, v kateri je imel razne strokovne knjige in nekaj obleke. Rogel je oškodovan za 400 din.

—lj Mlada ubežnika. Od svojih staršev, stanujočih v Švabičevi ulici 1, je pobegnil 14 letni Srečko Križman, učenec V. razre, da osnovne šole. Iz Vajeniškega doma pa je ušel 16 letni Edo Mohar, ki je najbrž pobegnil proti Sušaku.

—lj Obrtniško društvo v Ljubljani vabi svoje članstvo na 32. redni letni občni zbor, ki bo dne 17. t. m. ob 20. v salonu restavracije hotela »Struškeje«.

—lj V dopolnitev poročila o škropljenem tramvaju. Osmutke za škropljeni voz (predelavo iz tovernega tramvajskega voza, ne tovernega avtomobila, kakor je bilo po moti navedeno v podnaslovu poročila), je napravil mestni tehnični oddelk, pregledal jih je pa ter sodeloval s svojimi izkušnjami in nasveti predstojnik zavoda za strojništvo na naši univerzi, univ. prof. Lobe. Glavna preizkušnja voza bo ob kolavdaciji, ko ga bo mestna občina prevzela od podjetja R. Willmann.

Kino Matica

—lj Nenadna smrt. Snoči je prišel v gostilno pri Blagaju na Sv. Jakoba trgu 32-letni absolvirani jurist Mirko Potokar, stanujoč na Sv. Jakoba trgu 5. Ko je sedel nekaj časa pri mizi, je Potokar nenadoma omahnil. Prišločili so gostje, da bi mu nu, dilli pomoč. Potokar je bil onesvečen. Zato so brž telefonično obvestili reševalce, ki so prišli ponj z reševalnim avtom. Potokarja so odpeljali v bolnico, kjer pa so ugotovili, da je že med vožnjo umrl. Truplo so prepeljali nazaj pred Mestni dom, kamor je prispela policijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Lužar in dežurni uradnik g. Kek. Zdravnik je ugotovil, da je Potokarja zadela srčna kap.

Pravkar ustanovljeni

Slovenski publicitetni zavod

LJUBLJANA
TAVČARJEVA UL. 24
Telefonska krev. 49-25

je prišel poslovati in prevzema vse oglasne, reklamne, propagandne in publicitetne naloge za vse domače in tuje liste, za kino, radio, svetlobne naprave ob sodelovanju priznanih slovenskih novinarjev.

— Priprave za kongres esperantistov. V nedeljo je bil v Karlovcu širši sestanek kluba esperantistov v svrhu priprav za esperantski kongres, ki bo od 27. do 29. maja v Karlovcu. Sestanku je prisostvoval tudi predsednik esperantskih klubov Jugoslavije Ivan Lapena iz Zagreba. Na kongresu se zbere najmanj 500 delegatov iz vse države, pa tudi mnogo zastopnikov esperantskih društev iz drugih držav. V soboto 27. t. m. zvečer bo sestanek delegatov, na katerem bodo izmenjane misli o življenju in delovanju esperantistov v Jugoslaviji. Na binokstno nedeljo bo sestanek delegatov mednarodnih lig, potem pa svečana otvoritev kongresa, popoldne bo občni zbor delegatov vseh esperantskih klubov Jugoslavije. Zvečer bo predavanje o kulturnem pomenu esperantskega pokreta, potem pa recitacije. Na binokstni ponedeljek bo konferenca z zastopniki delavskih esperantskih klubov in izpiti za vodje esperantskih tečajev.

— Kongres vojnih invalidov. Včeraj dopoldne je bila v Domu vojnih invalidov v Beogradu izredna plenarna seja uprave, na kateri je bilo sklenjeno, da bo letošnji kongres invalidov v avgustu, in sicer najbrž izven Beograda.

— Koncertna turneja naših učiteljev po Dalmaciji. Slovenski učiteljski pevski zbor Adamič je priredil v nedeljo zvečer v Dubrovniku zelo dobro obiskan koncert. Dubrovniško učiteljsko je poklonilo svojim slovenskim tovarišim lep venec. Včeraj so naši učitelji odpovali v Split, kjer tudi prirede koncert.

— Pogajanja za izvoz naše živine v Italijo. Na Reki so se pričela pogajanja za izvoz naše živine v Italijo. Pogajanja so bila potrebna, ker poteče s koncem junija dosežana pogodba.

— Razpisane zdravniške službe. Banška uprava dravske banovine razpisuje mesto zdravnika združene zdravstvene občine St. Ilj v Slovenskih goricah, mesto banovinskega zdravnika v Kostanjevici ob Krki in mesto zdravnika združene zdravstvene občine St. Jernej na Dolenjskem, vsa tri v lastnosti banovinskega uradniškega pripravnika za 8. položajno skupino. Prošnje je treba vložiti pri banški upravi do 25. t. m.

— Jugoslavija pri izvozu lesa na Madžarsko na drugem mestu. Izvoz lesa iz naše države na Madžarsko se je zadnje ča. se znatno povečal, predvsem zaradi tega,

pisnice za mednarodni promet po 1,75 din z vtisnjeno znamko z likom Nj. Vel. kralja Petra II., katerih izdelava je bila odobrena z odlokom 9. novembra 1935. št. 76.263. 1935. 5. dopisnice državne izdaje s slikami za notranji in mednarodni promet po 0,75 in 1,75 z vtisnjeno znamko z likom Nj. Vel. kralja Petra II., katerih izdelava je bila odobrena z odlokom št. 1. julija 1936. št. 52.842-36. S 30. junijem izgube torej te dopisnice vsako vrednost.

— Konjske dirke na Cvenu pri Ljubotmeru se zaradi slabega vremena niso vršile 14. t. m., zato pa bodo prihodno nedeljo 21. maja t. l. z istim sporedom. Ljubitelje konj ponovno vabimo k udeležbi naših pomladanskih dirk. Cenjene goste opozarjamo na novi vozni red, ki je zelo ugoden za potovanje na vse strani.

— Povečanje zaposlenosti v naši državi lani. Po statistiki SUZORja o zavarovanih delavcih lani previdimo, da se je število zaposlenih dvignilo za 35.175, od 690.011 zavarovancev predlanskim na 715.186 lani. Število zavarovancev pri našem OUZD je znašalo lani 98.768 (predlanskim 94.494), bolniška blagajna TBPD je pa imela 9473 zavarovancev (predlanskim 8737). Število zavarovancev se po ni pomnožilo pri vseh okrožnih uradih in je nazadovalo pri banjaluštem za okrog 300, pri sušaskem pa za 2.800. Glede na število prebivalcev je bilo največ zavarovancev na področju uprave Beograda in sicer 27.75%. V naši banovini odpade na zavarovance OUZD 9,53% prebivalstva, najmanjši je pa odstotek zavarovancev prebivalstva v vardarski banovini, le 2,35%. Značilno je, da izkazujejo lani nazadovanje tudi nekatere zelo važne stroke, n. pr. gradnje nad zemljo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in nestalno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Splitu, Kumboru, Rabu in Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 23, v Splitu in Kumboru 20, v Zagrebu in Sarajevu 19, v Mariboru 18,6, na Rabu in Dubrovniku 18, v Ljubljani 17,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758, temperatura je znašala 10,0.

— Zasedovanje zaradi kraja. Pri posetniku Janesu Smoleju v Slatni pri Begunjah je oni dan vložil 37-letni delavec France Prek, doma iz ljubljanske okolice. Prek je Smoleju ukradel nekaj denarja in

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklid, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej; Najmanjši znesek 8 Din

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejemna uprava
do 9. ure dopoldne.

TURISTI!
Planinski cvetlični med iz Medvane, Ljubljana, Zidovska ul. 6, vas osveži in okrepča. Pridite pozaj! 30 T.

KLIŠEJE

ENO
VEČERJNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Najcenejši nakup

S. Rebolj & dr.

Miklošičeva cesta

PRODAM

LEPA OREHOVA JEDRCA
in cvetlični med Vam najceneje
dovaja Medarna, Ljubljana, Zidovska ul. 6. 29. T.

STANOVANJA

LEPO STANOVANJE 2 SOB
s pritlikinami oddam v Šmarci
pri Kamniku, 5 minut od po-
staje Duplice. Cena nizka. Pri-
pravno tudi za vpokoje. Po-
nudbe na upravo »Sl. Narod«
pod »Šmarca«. 1482

DVOSOBNO STANOVANJE
s kuhinjo, prijazno, oddam
v junijem dobri stranki za 400 din
v Florjanski ulici 22. 1605

KUPIM

SLAMOREZNIČO
dobro ohranjeno, kupi Vladimir
Kapus, Kamna gorica. 1603

INVENTAR ZA GOSTILNO
nov ali rabljen kupimo, in sicer:
nih miz, do 400 kom. gostinskih
do 100 kom. gostinskih ali vrt-
nih vrtnih stolov, vse namizni
pribor za cca. 100 oseb. Ponud-
be poslati na »Prekmurški te-
den«, Murska Sobota. 1601

SLUŽBE

TEGOVSKI POTNIK
špecerijske stroke se sprejme
tako. Ponudbe na upravo »Sl.
Naroda« pod »Potnik«. 1597

STALNO ZAPOSLITEV
dobi, kdor vlož 2 — 3000 din.
Z nekaj več lahko pristopi kot
družabnik. Ponudbe na upravo
»Slov. Narod« pod »Sigurna
ekstencija«. 1596

DVE PRIKREPI
dobre mož, iščem proti dobri
plači za Nemčijo. Informacije
daje Konrad Jaisel, salon Mila,
Bled. 1602

Verjemite mi,

s pomočjo
tega recepta
s smetano mleka
so žene stare povprečno
50 let, videti kakor
da štejejo komaj 30 let.

Namažite se na mestu,
označenim s strelico —
potem pa po vsem licu in vratu.

EVO Vam hitrega načina, da napravite su-
basto, ohlapno in velo kožo spet svežo,
čvrsto in mlado. Zmesajte enoto čiste mlečne
smetane (očistene s pankreatinom) z enoto
očistenega oljčnega olja, potem zmesajte to
z dvema enotama najtanjše kreme. To bo
tako redilo Vašo kožo ter ji vrnilo mladost-
no svežost in lepoto v neverjetni meri. Neka
slavna igralka se je poslužila tega recepta,
da ohrani svoj mladostni videz in s 70 leti
je še vedno igrala vloge mladih žensk. To
zmes Vam lahko napravi tudi Vaš leknar,
a pripravljane male količine je zelo drago.
Krema Tokalon bele barve (ki ni mastna)
vsebuje mlečno smetano očisteno in specia-
lno pripravljeno, z očisteno oljčnim oljem,
da redi Vašo kožo. To je pravo hranilo za
kožo. Dobiva se v tubah po Din 12.— in 18.—.
Uspešni rezultati so zamejenci v vsakem pe-
meru, ali pa se Vam vrne dvojna kupna cena.

Dve beli kraljici južnega morja

Ellen Pristleyeva vlada na otoku Mera-Uki, Evelyn Maud Crokerjeva pa na otoku Badu

Otoček Mera Uki je sicer že od leta 1850. protektorat Velike Britanije, toda Angličani so si dolgo zamerili prizadevanja naučiti prebivalstvo tega otoka dostojnejših šeg in običajev. Nekaj murmonske mislijo, ki je hotel odvaditi otočane ljudožrstva, je prišel čez nekaj dni sam v kotel vrele vode. Tembolj se je začudil drugi častnik malega tovornega parnika »Little Ely« Daniel Joyce, ki se je lani proti koncu novembra ustavil v 20 mornarji pri tem otoku, da bi se založil s pitno vodo, ko so ga opetovano prijazno sprejeli domačini, o katerih je prišaj samo neugodne stvari. Prinesli so mu celo sadje in drugih živil. Mornarji so sklepali z domačini dobre kupčije za pester steklene bisere, žepna ogledalca in podobne stvari. Končno so jih z velikim pompom odvedli k kraljici otoka.

Se bolj se je začudil, ko je zagledal kraljico bele polti in kranjskih las. Naravnost ostrmel pa je, ko ga je za skrivnostno žena, okrašena s kraljevskim nakitom ogovorila v najčistejši angleščini: Sem kraljica otoka Mera Uki, pišem se Ellen Pristleyeva in sem Američanka. Potem mu je bila kraljica ljudožrcev pripovedovala, kako je postala kraljica.

Rojena je bila leta 1889. v San Franciscu in njen oče je bil kuhar na ladji. Ko ji je bilo 14 let je postala natakarka na ladji, kjer je služil njen oče. Leta 1919 je postal ta parnik žrtve tajfuna blizu otoka Mera Uki. Vsa posadka je našla tragično smrt, samo Ellen Pristleyeva so potegnili domačini iz morja in jo pripeljali s čolnom na obalo. Rešil jo je bil sin bogatega poglavarja otoka Mera Uki. Svojo varovanko je rešil smrti, ki je doletela doslej vse tujce, kar jih je bila zanesla usoda na ta otok. Ellen Pristleyeva niso pozabili. Poglavarjev sin je skrbel za njo, dodelil ji je strežnico, jo

učil jezika otočanov in slednji jo je pregovoril, da je postala njegova žena. Svata je bila zelo svečana, kakor je na otoku navada in ko je stari poglavar kmalu na to umrl, je prepustil njegov sin vdanje svoji ženi, ki so jo otočani kmalu vzljubili. Tako je postala Ellen Pristleyeva kraljica otoka.

Njen vpliv na moža in vse njegovo plemo je postal sčasoma tako velik, da je Ellen odvadila svoje podložnike celo ljudožrstva, ki je bilo pri njih prastara, globoko ukoreninjena navada. Joyce je predlagal beli kraljici, naj se vrne z njim v San Franciscu. Toda Ellen ni hotela o tem ničesar slišati. Za kulturni svet sem že izpuščena, je dejala častniku. Ljudje bi me zdaj že zaničevali prezirali bi pa tudi moje otroke, ker niso bele polti.

Ko je Joyce končno zapustil otok, ga je prosila kraljica, naj ji stori uslugo. Pustite mi tu malo kave, je dejala. Kave že dolgo nisem pila. Joyce ji je dal mnogo kave, potem je pa njegova ladja odplula od otoka. Na strmi skali nad morjem je stala sredi svojih podložnikov bela kraljica Mera Uki in mahala svojim rojakom v pozdrav, dokler ladja ni izginila za obzorjem.

Še ena

V Sidney v Avstraliji je prispela nedavno imenitna gospa. Lase je imela snežnobe in nosila je velike naočnike. Prispela je, da bi se dala operirati, ker so jo mučili žolčni kamni. Po srečni operaciji je podarila državnemu muzeju dragoceno staro orožje, razne cerkvene predmete in plesne maske, vse s Polinezijskih otokov. Prispela je bila od daleč, z daljnega malo znanega otoka v Južnem morju. Bila je Evelyn Maud Crokerjeva in bila je suverena po angleški vladi priznana kraljica otoka Badu.

Evelyn Maud Crokerjeva je doma iz Londona. Služila je pri nekem advokatu, ki se je z njo oženil, ko ji je bilo 19 let. Nista pa živela skupaj niti dve leti, ko je umrl, ne da bi bil zapustil ženi kaj premoženja. Mlada vdova je zamažala zaposlitve v pisarni, in ko je porabila vse svoje prihranke je postala natakarka na velikem parniku »Orama«, ki je vozil iz Anglije v Sidney in nazaj. Na povratku iz Avstralije so se pokvarili stroji in kapetan je sklenil ustaviti parnik pri slovečem otoku Ljudožrcev Badu, da bi stroje popravili.

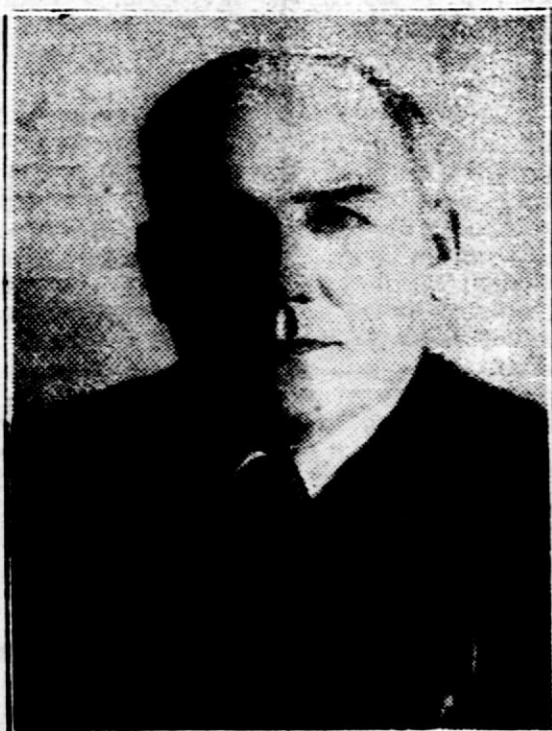
Mlada natakarka je bila tako navdušena za lepote otoka, da je odšla daleč v notranost, kjer je zgrešila pot. Dolgo je blodila in ko se je končno vrnila na obalo, je videla, kako izginja parnik za obzorjem. Ni ji preostajalo druge nego se vrniti na otok. Več dni je taval po pragozdu, predno je prišla do naselbine domačinov. Sprejeli so jo nezaupljivo, vendar pa ne sovražno. To ljudožrsko plemo je pogosto hodilo na bojne pohode na sosedne otoke. Vse ujetе sovražnike so pobili in pojedli. Toda k sreči ti divjaki niso imeli radi mesa belih ljudi, češ, da je pretrdo. Tako so Evelyni prizanegli.

Kmalu se je naučila njihovega jezika, stanovala v kolibi, spleteni iz protja, počevala je otroke, učila je pa tudi žene kuhati in peči kruh. Najbolj se jim je pa pa prikupila, ko jim je pomagala pri porodih. Tako se je zgodilo, da je bila 1. 1910. po poglavarjevi smrti soglasno izvoljena za kraljico otoka Badu. Vlada angleških kolonij je njeno izvolitev priznala in zajamčila novi kraljici svojo podporo. Nova kraljica je ustanovila na otoku šolo, učila je svoje podložnike čitati in pisati in polagoma jih je odvadila ljudožrstva. Zda na otoku ni nobenega ljudožrca več, prav tako pa tudi nobenega analfabela.

Janko Ipavec pri Abrahamu

Ljubljana, 16. maja

Kdo ga ne pozna! Rodil se je 16. maja 1889 v Rožni dolini. Obiskoval je ljubljanske šole ter preživel svoja mlada leta v svojem rojstnem mestu, tako kakor jih je tedaj preživljala mladina. Narava pa ga je obdaruila z izredno inteligenco ter željo po praktični izobrazbi širšega obzorja. Zato mu je postal krog takrat še provincijalne Ljubljane premahen ter

je z 18. letom prostovoljno vstopil v trgovsko mornarico. Prepotoval je večkrat vseh pet kontinentov, spoznal se je in običaje vseh mogočih narodov, videl nešteto mest in dežel, naučil se je mnogih jezikov, spoznal pa je tudi dobre in slabe strani trdega mornarskega življenja, kar mu je dalo tudi kremenit in trden značaj. Svetovna vojna ga je k sreči zalotila v Dalmaciji ter je bil kot izkušen pomorščak dodeljen raznim pomorskim poveljstvom, večino neprilic in tegob svetovne vojne pa je preživel v Polji.

Po prevratu je vzel slovo od trdega pomorskega življenja ter vstopil v mešno trošarinsko službo, kjer se nahaja še sedaj kot izborni strokovnjak, vester in pošten uslužbenec mestne občine ter kolegijski s svojimi sodelavci. Skozi vsa dolga leta je vršil službo na najodgovornejših in najtežjih mestih ter je s svojo marljivostjo in iniciativnostjo mestni občini mnogo pripomogel do uspehov v trošarinski službi. Kot šef linijskih uradov je nabral skozi mnoga leta mestni občini

mnogo milijonov, sam pa si je pri tej naporni službi nakopal težko bolezen, katero pa herojsko prenaša.

Kakor je Janko Ipavec čislán in spoštovan pri svojih predstojnikih, tako ga visoko cenijo tudi vsi ljubljanski trgovski in pridobitni krogi radi njegove uslužnosti in korektnosti.

Tudi v privatnem življenju ima naš Janko samo prijatelje, katerim je vedno rad na razpolago z vsemi sredstvi v sredstvih.

S črnega vrha preko Ga-Pa v Zakopane

Kaj pripoveduje Ciril Praček o sebi in svojih sportnih uspehih

Jesenice, 16. maja

Življenje jeseniških kovinarjev je bilo pred desetletji precej drugače kakor danes. Ko smo bili še mi mladi, je bil svet za nas silno velik, a vendar tako zelo majhen, da smo mislili, da se nad goro Mirco že pričenja nebo in da se na zgornjem koncu doline, nekje za Kranjsko goro že neha svet.

Najlejša mladostna leta so hitela mimo nas v najhujšem trpljenju, da nismo imeli moči, ne volje in časa, da bi si z domačega zvonika ali bližnjega holma ogledali naš prelep gorenski kot.

Tok časa pa je prinesel nove razmere in odprl pota v lepše življenje današnjih mladini, ki se je začela udejstvovati v raznih telovadnih, planinskih in sportnih organizacijah in klubih in dosegla pri tem velike uspehe doma in v širnem svetu.

Oni dan sem obiskal na njegovem domu večkratnega državnega smučarskega prvaka in olimpijca Cirila Pračka.

Kdo bi si mislil, da v tej skromni hiši, stoječi na starodavnih Muravi, stanuje državni smučarski prvak in olimpijec, ki je v zadnjem desetletju prehodil skoraj vso srednjo Evropo. Naprosil sem skromnega in empatičnega mladeniča, naj mi pove kaj več o svojih prvih sportnih uspehih in o svoji izredno zanimivi življenjski poti.

Po daljšem obotavljanju je moji prošnji vendarle ustregel in mi je pravil:

Smučati sem začel že pred 18 leti. Takrat sem bil še 8 let star. Prva leta sem smučal po bližnjih strminah in cestni hklancih. Kasneje sem se začel vzpenjati na višje ležeče planine, predvsem na Črni vrh, Španov vrh, Pusti rovt, na Kočno, Rožico in Golico.

Prvič sem tekmoval 1. 1931 na črnem vrhu. Ta tekma je bila za mene velikega pomena. Imel sem srečo. Tekmovali smo prvič v slalomu. Imel sem startno številko 1 in dosegel sem tudi I. mesto.

V teku devetih let sem se udeležil okoli 150 tekem. Pri vseh tekmah sem bil 120krat prvi, 8krat drugi in 10krat tretji, v ostalem pa sem bil vedno na 4., 5. ali 6. mestu. Pri mednarodnih in olimpijskih smučarskih tekmah sem bil med srednjimi tekmovalci, med zadnjimi pa nikoli. V slalomu sem bil trikrat državni prvak, v smuku petkrat, v kombinaciji pa trikrat.

Moje tekme in uspehi v inozemstvu: Prvič sem nastopil 1. 1933 v Inozemstvu. Takrat sem bil star 19 let. Naslednje leto sem tekmoval za vseslovensko smučarsko prvenstvo v Zakopaneh, 1. 1935 pa v Mürrenu v Švici za svetovno smučarsko prvenstvo. V letu 1936 sem tekmoval na olimpijadi v Ga-Pa, še isto leto pa sem se udeležil FIS prvenstvenih tekem v Inozemstvu. Leta 1937 zopet tekme v Ga-Pa in tekme za slovensko smučarsko prvenstvo v Banskii Bistrici na českoslovaškem. Še v istem letu sem se udeležil FIS tekem, leta 1938 mednarodnih tekem v Caninu v Italiji. Leta 1939 tekme FIS v Zakopaneh. Na povratku iz Poljske v domovino sem se mimogrede udeležil tekem za prvenstvo českoslovaške v Tatranski Lomnici in po prihodu v domovino takoj odpoval na meddržavne smučarske prven-

ci ali nesreči, veselju ali žalosti. Kot družabnik je veliko cenjen, saj je prepotoval velik del sveta ter zna prijetno zabavati družbo s pripovedovanjem svojih doživljanj in odisej iz mladih let, posebno pa iz pesterge mornarskega življenja s humorjem, lastnim samim njemu.

Danes, ko obhaja tako redek jubilej, skromno v rodbinskem krogu s svojo ženo, mu ključno vsi njegovi prijatelji in tovariši: »Še na mnoga leta!«

stvene tekme v Sestriere v Italiji, kjer sem se ponesrečil.

V inozemstvu sem tekmoval 12krat z razmeroma dobrimi uspehi.

Najboljši uspeh sem dosegel na olimpijadi v Ga-Pa 1. 1936, kjer sem se v slalomu uvrstil na 17. mesto. Isto leto na FIS v Inozemstvu sem bil v slalomu 12. Pri letošnjih FIS v Zakopaneh pa sem v hudi borbi med svetovno smučarsko elito dosegel 7. mesto v slalomu in 12. mesto v alpski kombinaciji. To je bil moj najlepši sportni uspeh v mojem življenju.

S tem je naš smučarski prvak na kratko opisal svojo stromo pot in mi pokazal celo vrsto krasnih nagrad, ki si jih je priboril pri smučarskih tekmah v naši državi in v inozemstvu. Njegovi krasni pokali, zlate ure, kipi, plakete, znaki in številne priznanice, tvorijo že lepo razstavo, kakršno ima izmed jugoslovanskih morda samo še sokolski in olimpijski prvak Leon Štukelj ter njegova smučarska tovaršila in večkratna prvaka in olimpijca Joško Janša in France Smolej.

Praček Ciril lahko s ponosom zre na svoje uspehe in na svoj strmi življenjski vzpon.

Ta skromni, pred desetletjem še neznan mladenič se je uvrstil med najbolj znana sportna imena v Jugoslaviji. V splošnem pa lahko trdimo, da je v široki jugoslovanski javnosti morda bolj znan kot marsikateri javni delavec, politik in milijonar.

Lov na črnega bobra

20 indijanskih bojnih čolnov s posadko rečnih bojevnikov iz kanadskih indijanskih plemen, ki jim je pa od nekdaj slavne preteklosti ostala samo oprema, bo pozdravilo angleškega kralja in kraljico v Lionsgate pred Vancouverom, ko pripelje tja na binkoštni ponedeljek 29. t. m. parnik »Empress of Australia«. V Kanadi so se z vso vnojo pripravljali na sprejem visokih gostov, ki si pravi s seboj tudi kronske dragocenosti angleškega imperija. Angleške kraljevske krona je prvič v zgodovini zapustila ozemlje angleških otokov. Kanadci, ki so vezani na angleški imperij samo po kraljevi osebi, sicer pa imajo samostojno državo, hočejo pokazati visokima gostoma vse značilnosti svoje dežele in njenega bogatstva.

Samo v družbi Hudsonovega zaliva povzroča visoki obisk hude skrbi in izdatke. Ta družba, ki je nekoč iztrgala Francozom Kanado za Anglijo je bila ustanovljena 1. 1670 s privilegiji po kralju Karlu II. Pri tem je prevzela dolžnost podariti kralju ali njegovemu nasledniku kadarkoli bi stopil na kanadska tla dva para lososovih rogov in dve koži črnega bobra. 250 let ni bilo družbi treba skrbeti za ta darila. Šele 1. 1927 jih je prvič dobil sedanji vojvoda Windsorski. Zda jih pa mora dobiti angleški kralj sam. Toda družba, ki je trgovska organizatorica lova na plemenito divjačino na daljnem severu — za to je prevzela nase obveznost obdarovati angleškega kralja ali njegovega naslednika — ima samo eno kožo redkega črnega bobra. Zadnji sezonski lov je dal 16.000 bobrov, toda med temi ni bilo nobenega črnega. Ker pa hoče družba za vsako ceno izpolniti svojo obveznost, je poslala 200 lovcev na vse kraje Kanade, da bi izsledili črnega bobra in prinesli njegovo kožo še pred koncem maja.

Z Zidanega mosta

— Avtomatska telefonska napeljava pri tukajšnji pošti. Kakor doznavamo iz zanesljivega vira, bo dobila tukajšnja pošta novo avtomatsko telefonsko napravo, kar bo nedvomno pospešilo ves telefonski promet. Enako telefonsko napeljavo bodo inštalirali v Rimskih toplicah, v Laškem in Celju ter v Rogški Slatini. Tudi pošta Loka pri Zidanem mostu dobi telefon. Z deli se bo pričelo v najkrajšem času.

Glavni dobitek gasilske tombole. V nedeljo je bila v Radečah gasilska tombola, katere glavni dobitek, kolo, je zadel sin lekarnarja g. Hočevarja v Radečah.

Kralj hotelirjev in hotelir kraljev

Mož, ki je njegovo ime prišlo v zgodovino — Cesar Ritz „Za hotelirja niste dovolj nadarjeni“

Menda ni na svetu večjega mesta, ki bi ne imelo hotela z imenom Ritz. Tu ga smatrajo za svoj okras, tam zopet ga raje ne omenijo. Toda prvi vtis, ki ga dobi človek, če sliši ime hotel Ritz je ta, da gre za nekaj elegantnega, draga. Ljudje si namreč zmotno razlagajo besedo Ritz kot sinonim besede chick. V resnici pa izvira ime vseh takih hotelov od imena moža, ki so ga imenovali kralj hotelirjev in hotelir kraljev.

Cesar Ritz je bil doma iz francoske Švice. Njegovi starši so bili siromašni in imeli so 10 otrok. Ko je dočrtil mali Cesar šolo so ga poslali v manjši hotel v Bried, kjer je preživljal težke čase. Hotelir mu je namreč vedno znova očital, da nima za hotelirstvo nobenega talenta. Pozneje se je pa izkazalo, da je bil učenec bolj nadarjen kakor učitelj. Leta 1867, ko je bila v Parizu svetovna razstava je prišel Cesar Ritz v ta babilon ob Seini in v Parizu je kmalu zaslovel.

Ni trajalo dolgo in že je bil šef največjih hotelov, kjer je prišel v stik z visoko gospodo. Njegova zvezda se je dvigala do leta 1870, ko je obleganje Pariza, a tudi komunizem in lakota za dolgo onemogočila vse slavnostne gostije, ki jih je znal Ritz tako sijajno pripraviti. Ritz je odločeno k morju, potem se je pa vrnil v Pariz. To je delal tako dolgo, da se je povzpela v sedmih letih do najslavnostnejšega hotelskega ravnatelja svoje dobe. Če je menjaval svoje bivališe pa ni menjaval klijentele, kajti ta mu je zvesto sledila. Vabili so ga povsod tja, kjer je bilo treba pripraviti svečano pojedino ali udobno bivališče članom vladarskih rodbin.

In tako je Ritz sledil sklenil ustaviti lastno podjetje. Našel je bogataše, ki so mu dali na razpolago denar, našel je pa tudi dobre arhitekte in tako je zgradil prvi hotel Ritz, ki se je proslavil tudi s svojo izborni kuhinjo. V nji je gospodaril stari Ritzov prijatelj, Ritzov ideal je bil majhen miren, toda tem razkošnejši hotel, kamor bi zahajala najvišja evropska gospoda. Odveč bi bilo omenjati, da se mu je ta želja izpolnila. Veleški princ, člani ruske carske rodbine, člani švedske, danske in drugih vladarskih rodbin so se radi prištevili med goste Ritzovih popoldanskih čajank in večerj, s katerimi je Ritz prelomil načelo teh visokih krogov, da se ne sme javno jesti.

Pol dne z glavo navzdol

V čudnih okoliščinah je bil rešen po letalski nesreči pilot kapitan Lanahan iz West Wickhama v Kentu. Lanahan se je dvignil s tovaršarjem v značne višave z vojaškega letališča v Montrose. V gosti megli se je letalo ponesrečilo v gorah v Clochodons v grofiji Kinkardie. Lanahanov tovaršar je skočil iz letala, toda zlomil si je desnico v zapestju in ni mogel pomagati Lanahanu, ki je ostal stisnjen v letalu z glavo navzdol. Po brezuspešnih poskusih je sam prosil prijatelja, naj ga pusti v letalu in poskuša priklicati pomoč. Ranjenec se je privlekel do samotne kočice in iz vasi Bachohore je odšla skupina kmetov v gore, ranjenemu letalcu na pomoč.

Reševalna ekspedicija se je pa vrnila praznih rok. Letalec, ki jo je vodil v gosti megli, ni mogel najti poti. Reševalci sami so pa izgubili v gorah enega člana svoje ekspedicije. William Watt je v megli zaostal in slučajno ga je zanesla pot na kraj nesreče. Našel je z glavo navzdol visečega letalca. Nesrečnice je bil še pri zavesti. Watt ni imel nobenega orodja, pomagal si je lahko samo z žepnim nožem. Lanahan je visel stisnjen v letalu z glavo navzdol že pol dne. Watt se je moral stiti ure truditi preden se mu je posrečilo rešiti ga iz zabitega letala. Potem je moral z njim v gorah prenočiti v zavetišču pod trupom letala, kjer je položil ranjenega pilota, zavitega v padalo. Zjutraj je pa priklical pomoč. Pilot je bil več ur slep, ker so mu zatekle oči, ko je visel z glavo navzdol.

Florence Riddellova:

Nevarna ljubezen

Obrnil se je k Dereku. Nisem se vam še zahvalil, da ste rešili mojo ženo iz strašne nevarnosti, je dejal. Prosim, sprejmite izraze moje najgloblje hvaležnosti in zagotovila, da se bom po svojem povratku spomnil, da sem vaš velik dolžnik.

— Oh, prosim, saj ni bilo nič tako važnega, je odgovoril Ellison. Presenetil sem tega falota in v splošnem sem kaj lahko opravil z njim.

Toda Arudi se mu je resno nasmešnil. Dolgujem vam mnogo več, nego vam bom mogel kuaj, plačati. Arabec nikoli ne pozabi na svoj dolg.

— Moj mož odpotuje za dolgo, je dejala Vanda, jaz bom pa tu čisto sama. Ali ne bi hoteli vsi trije jutri priti k meni na večerjo?

Sprejeli so njeno povabilo. Sidi Arudi je prijazno priklimal v znak, da se strinja s tem, da bo sprejemala njegova žena tudi v odsotnosti goste evropskega porekla — zlasti ker so to gostje, ki so mu storili uslugo. Dereku se je na obrazu poznalo, da ga veseli, da bo večerjal v Modri vili. David Kent pa tega povabila ni bil nič kaj posebno vesel. Ni se kdo ve kaj zanimal za čudne eksotične žene, podolgovatih zelenih oči, ki poznajo svojo silo in moč, s katero razvnamejo ogenj v možkih srih.

VI. VRT POD LUNO

Fenella, Kent in Ellison so se napotili naslednjega večera skupaj v vilo Vande ben Gamma. Fenella in Kent sta bila v promenadnih oblekah,

kajti Derek ni imel na sebi nič drugega razen svoje uniforme francoskega tujkega legionarja. Vanda jih je pozdravila v obleki iz črnega satena, zapeti do brade in tesno objemajoči njeno sloko, da celo koščeno telo.

— Upam, da ste si že opomogli od včerajšnjega neprijetnega presenečenja, madame ben Gamma. se je nasmešnil Derek.

Natočila mu je cocktail. Še ne, upam pa, da mi bo vaš poset pripomogel k temu — vaš poset in tale cocktail. Sestavljen je po mojem posebnem receptu in jamčim vam, da bi nalil življenja tudi v voščeno figuro.

Potem jim je povedala, da je Arudi ben Gamma odpotoval s svojimi možmi v dveh avtomobilih že prejšnji večer.

— Nebo samo ve, kdaj se bo spet vrnil, je nadaljevala, kajti prepričana sem, da se bo vnel v puščavi, ko naleti tam na Hesseina, med njima strašen boj.

— Upam, da ste zaprosili za policijsko zaščito, je dejal Ellison.

Vanda je odkimala z glavo. To ni potrebno. Ti grozni ljudje že beže v svoje vase. Razen tega nimam rada francoske policije in ne hotela bi, da bi vohunili po mojem domu.

Večerjali so v jedilnici, ki so bile njene stene pokrite s težkimi vezanimi, miza pa okrašena s krasnimi rožami. Fenella je pomislila, da je to prebogata večerja. Jedil je bilo preveč, toda bila so izborna in Dereku se je poznalo, kako mu teknela jedaja in vino in kako se veselje te družbe.

Kavo, likerje in turške cigarete so servirali v kotu verande. Topla afriška noč je prinašala vsem

pomirjenje, občutek zadovoljstva. A Vanda ben Gamma je bila zelo dobra gostiteljica.

Sprva so govorili samo o vsakdanjih stvareh. Fenella je pa polagoma spoznala, da prodira v njihov pogovor tudi že osebna struna.

— Zaplešimo malo, je dejala Vanda. Kadar je moj mož doma, ne smem plesati, kajti to je edina stvar, ki mi je noče dovoliti. On ne zna razločevati plesa od tukajšnjih žensk, katerim je ples zaslužen. Skratka, ne gleda na ples iz pravilnega vidika. Jaz pa pogrešam ples mnogo bolj, nego karkoli drugega. Pred poroko sem zelo rada plesala.

Vzdihnila je, potem je pa nadaljevala: Plesati sem začela, ko sem se komaj naučila hoditi, tako je vsaj trdila moja mati. Toda zaradi tega so nastali rodbinski prepiri, ko sem sklenila napraviti iz plesa svojo karijero. Toda ubrala sem svojo lastno pot in dosegla, da sem mogla hoditi v plesno šolo k Inez Bue.

— To je zelo dobra šola, je dejal Derek. Imam malo sestrično, ki hodi zdaj v to šolo.

Vanda ben Gamma je vzdihnila. O, ko bi se mogla vrniti tja, je dejala. Ali ni strašno pomisliti, kako skromno mi ubogi ljudje včas v enem samem trenutku zaslepljeni v neznanu temo.

Fenella in Kent sta imela za hip občutek tesnobe, Vanda ben Gamma in Derek Ellison sta pa hitro izmenjala poglede. Oba sta vedela, kaj misli vsak izmed njih — da sta oba storila usodne korake, ki so ju zanesli daleč, daleč od vsega, v čemer sta prej živela. Derekovo srce se je bilo razvnelo do tiste neizgovorljive simpatije, ki jo je čutil v očeh te žene. Tudi ona je bila izobčenec

kakor on, čeprav drugače. Zdelo se mu je, da je zahtevala Vanda tudi njegovo razumevanje, ko mu je dajala svoje. In tako se je srečala z njim na isti ravni — na katero Fenella nikoli ni znala stopiti, kajti Fenella bi bila morala stopiti doli, dočim je Vanda po tej ravni že stopala in sicer sama.

— Zda pa pojdimos plesat, je vzdihnila Vanda in skočila iz naslanjača. Pozneje ujamemo Pariz, zda pa navijmo gramofon. Imam nekaj zelo lepih plošč.

— Ali greste tudi vi plesat? je vprašal Kent Fenello. Moram vas pa opozoriti, da nisem posebno dober plesalec.

Fenella je spoznala, da pleše Kent čisto dobro, čeprav se je med plesom gibal z nekakšno vojaško točnostjo. Izpod čela je pa opazovala drugi plesni par. Oba sta molčala, plesala sta tesno objeta v lahnem sladkem ritmu. In ko je godba naenkrat utihnila, se je Vanda še za hip ustavila v naročju svojega partnerja.

— Krasno plešete, je zašepetala. Za tak ples bi dala vse svoje življenje.

Fenella in Kent sta odšla iz sobe na verando. Derek se je ozrl za njima, potem se je pa zopet obrnil k Vandi.

— Še nikoli se mi ni plesalo tako prijetno kakor z vami, je dejal tiho.

V naslednjih štirinajstih dneh so vsi trije še dvakrat prišli v Modro vilo. Vanda ben Gamma je prišla v hotel Continental na popoldanski čaj k Fenelli. Nekojč je z njo in s Kentom tam tudi obedovala. Drugič zopet so se odpeljali z Ellisonom na nedeljski izlet na kraj puščave, kjer je Fenella prvič zajahala velbloda.